

บทที่ 1

สถานะบุคคลของบริษัท แอลจี อีเลคทรอนิคส์ (ประเทศไทย) จำกัด

การศึกษาบทนี้เป็นการศึกษาถึงหลักการในการพิจารณาสถานะบุคคลของบริษัท แอลจี อีเลคทรอนิคส์ (ประเทศไทย) จำกัด ซึ่งต่อไปจะเรียกว่า “แอลจีไทย” ภายใต้หลักกฎหมายระหว่างประเทศ เนื่องจากแอลจีไทยเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายไทย จึงปฏิเสธไม่ได้ว่าแอลจีไทยมีจุดเกาะเกี่ยวกับประเทศไทยตามกฎหมายไทย แต่ด้วยเหตุที่แอลจีไทยมีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ที่เกาหลีและมีผู้ถือหุ้นทั้งหมดเป็นคนชาติของเกาหลี ทำให้แอลจีไทยมีจุดเกาะเกี่ยวอย่างเข้มข้นกับเกาหลี ซึ่งเป็นจุดเกาะเกี่ยวทางเศรษฐกิจอีกด้วย เพราะแอลจีไทยเป็นประโยชน์ในทางเศรษฐกิจต่อประชากรของเกาหลีอย่างมาก ผลที่ตามมาจึงทำให้แอลจีไทยมีสองสัญชาติ กล่าวคือสัญชาติไทยในสถานะการณืทั่วไป และสัญชาติเกาหลีในสถานะการณืพิเศษที่กฎหมายกำหนดให้เป็นเช่นนั้น

ตามหลักการของกฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีบุคคลเกี่ยวกับกฎเกณฑ์การเลือกกฎหมาย (Rules on the Choice of Laws) นั้น เมื่อนิติสัมพันธ์ของแอลจีไทยที่เป็นนิติสัมพันธ์ของเอกชนย่อมเป็นไปตามกฎหมายขัดกันวันแต่จะกำหนดเป็นอย่างอื่น แต่นิติสัมพันธ์ตามกฎหมายมหาชนนั้นย่อมจะเป็นไปตามกฎหมายของรัฐคู่กรณีวันแต่กำหนดไว้เป็นอย่างอื่นเช่นกัน

ขอให้ตระหนักว่าปัญหาสถานะบุคคลนั้น สามารถเกิดขึ้นได้ทั้งในกฎหมายเอกชนและกฎหมายมหาชน และในปัญหาทั้งสองนี้สัญชาติของแอลจีไทยก็อาจจะถูกนำมาเป็นเงื่อนไขในการวิเคราะห์ปัญหาการเริ่มต้นสถานะบุคคลของแอลจีไทยได้

โดยการศึกษาของบทนี้จะทำการศึกษาสถานะบุคคลของแอลจีไทยตามกฎหมายเอกชนและกฎหมายมหาชน ดังนี้

1.1 สถานะบุคคลของบริษัท แอลจี อีเลคทรอนิคส์ (ประเทศไทย) จำกัด

ตามกฎหมายเอกชน

สำหรับการศึกษาสถานะบุคคลของแอลจีไทยในหัวข้อนี้ จะแบ่งการศึกษาออกเป็น 3 ปัญหา คือ การเริ่มต้นสถานะบุคคล ความสามารถ และการสิ้นสถานะบุคคล ดังต่อไปนี้

1.1.1 การเริ่มต้นสถานะบุคคลของบริษัท แอลจี อีเลคทรอนิคส์ (ประเทศไทย) จำกัด

เนื่องจากปัญหาการเริ่มต้นสถานะบุคคลของแอลจีไทยเป็นนิติสัมพันธ์ตามกฎหมายเอกชนที่มีลักษณะระหว่างประเทศที่มีการขัดกันแห่งกฎหมายเกิดขึ้น จึงต้องทำการพิจารณาตามหลักกฎหมายขัดกัน แต่กฎหมายขัดกันที่จะนำมาใช้กับนิติสัมพันธ์นี้จะมีความแตกต่างกัน โดยประเทศที่ใช้ระบบกฎหมายขัดกันแบบ Civil Law นั้น จะใช้สัญชาติของบุคคลเป็นตัวกำหนดปัญหาการเริ่มต้นสถานะบุคคล แต่ประเทศที่ใช้ระบบกฎหมายขัดกันแบบ Common Law จะใช้ภูมิลำเนาของบุคคลนั้นเป็นตัวกำหนดปัญหาการเริ่มต้นสถานะบุคคล

อย่างไรก็ดี การใช้กฎหมายขัดกันต่อนิติสัมพันธ์ของเอกชนที่มีลักษณะระหว่างประเทศนั้น ถ้าเข้าสู่ศาลใดก็จะต้องใช้กฎหมายขัดกันของรัฐเจ้าของศาลนั้น และเนื่องจากแอลจีไทยมีการติดต่อค้าขายกับประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก แอลจีไทยจึงอาจถูกพิจารณาการเริ่มต้นสถานะบุคคลจากศาลทั่วโลก ซึ่งอาจจะเป็นศาลในประเทศที่ใช้ระบบกฎหมายแบบ Civil Law หรือ Common Law ได้เช่นกัน

ดังนั้น การศึกษาตามหัวข้อนี้จะทำการศึกษาการเริ่มต้นสถานะบุคคลของแอลจีไทยภายใต้หลักกฎหมายขัดกันในระบบกฎหมายแบบ Civil Law และ Common Law โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1.1.1.1 การเริ่มต้นสถานะบุคคลของบริษัท แอลจี อีเลคทรอนิคส์ (ประเทศไทย) จำกัด

ภายใต้กฎหมายขัดกันในระบบกฎหมายแบบ Civil Law

ตามที่ได้กล่าวแล้วว่าประเทศที่ใช้ระบบกฎหมายแบบ Civil Law นั้น จะใช้สัญชาติของบุคคลเป็นตัวกำหนดปัญหาการเริ่มต้นสถานะบุคคล จึงต้องมาพิจารณาว่าแอลจีไทยมีสัญชาติอะไรก่อน เพื่อที่จะทำให้ทราบว่าแอลจีไทยมีการเริ่มต้นสถานะบุคคลอย่างไร โดยการพิจารณาการเริ่มต้นสถานะบุคคลภายใต้กฎหมายขัดกันในระบบ Civil Law นี้ ผู้เขียนจะทำการศึกษากฎหมายขัดกันของไทย และกฎหมายขัดกันของเกาหลี ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

กฎหมายขัดกันของไทย

เมื่อพิจารณาบทบัญญัติของพระราชบัญญัติว่าด้วยการขัดกันแห่งกฎหมาย พ.ศ. 2481 แล้วปรากฏว่าไม่มีบทบัญญัติที่กำหนดเรื่องการเริ่มต้นสถานะบุคคลของนิติบุคคลเอาไว้โดยเฉพาะ ดังนั้น ในการพิจารณาปัญหาการเริ่มต้นสถานะบุคคลของนิติบุคคลจึงจำเป็นต้องใช้หลักทั่วไป และหลักทั่วไปนี้จะสามารถพิจารณาได้จากมาตรา 3 ของพระราชบัญญัติว่าด้วยการขัดกันแห่ง

กฎหมาย พ.ศ. 2481 ที่ได้บัญญัติเอาไว้ว่า “เมื่อใดไม่มีบทบัญญัติในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นใดแห่งประเทศสยามที่จะยกมาปรับกับกรณีขัดกันแห่งกฎหมายได้ ให้ใช้กฎหมายที่ทั่วไปแห่งกฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีบุคคล” และหลักกฎหมายทั่วไปของประเทศที่ใช้กฎหมายขัดกันในระบบกฎหมายแบบ Civil Law นี้ จะใช้กฎหมายสัญชาติเป็นตัวกำหนดการเริ่มต้นสถานะบุคคลดังที่ได้กล่าวแล้ว

อย่างไรก็ดี เพื่อที่จะสามารถกำหนดการเริ่มต้นสถานะบุคคลของแอลจีไทยได้ จำเป็นที่จะต้องทราบว่าแอลจีไทยมีสัญชาติใดก่อน และหากศาลไทยจะต้องทำการพิจารณาประเด็นนี้ ศาลไทยก็ต้องนำกฎหมายของศาลมาใช้ต่อดี เมื่อประเด็นแห่งคดีเป็นเรื่องการขัดกันของสัญชาติจึงตกอยู่ภายใต้มาตรา 7 แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการขัดกันแห่งกฎหมาย พ.ศ. 2481 ที่กำหนดว่า “ในกรณีที่มีการขัดกันในเรื่องสัญชาติของนิติบุคคล สัญชาติของนิติบุคคลนั้นได้แก่สัญชาติแห่งประเทศซึ่งนิติบุคคลนั้นมีถิ่นที่สำนักงานแห่งใหญ่หรือที่ตั้งทำการแห่งใหญ่” และเมื่อข้อเท็จจริงที่ว่าบริษัท แอลจี อิเลคทรอนิกส์ อิงค์ ซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของแอลจีไทยเป็นผู้กำหนดกรอบนโยบายในการบริหารจัดการแก่แอลจีไทยจึงถือว่าสำนักงานใหญ่ของแอลจีไทยตั้งอยู่ที่เกาหลี

เมื่อแอลจีไทยมีสัญชาติเกาหลี การเริ่มต้นสถานะบุคคลของแอลจีไทยจึงเป็นไปตามกฎหมายสารบัญญัติของเกาหลีว่าด้วยบุคคล แต่ศาลไทยก็จะไม่สามารถนำเอากฎหมายแห่งสารบัญญัติของเกาหลีมาใช้โดยขัดต่อกฎหมายขัดกันของเกาหลีได้

แต่หากศาลไทยไม่พิจารณาว่าสำนักงานใหญ่ของแอลจีไทยอยู่ที่เกาหลี แต่ถือตามสำนักงานที่จดทะเบียนในประเทศไทย หรือในกรณีที่คู่กรณีไม่สามารถพิสูจน์กฎหมายของเกาหลีให้เป็นที่พอใจแก่ศาลไทยได้ ศาลไทยก็จะใช้กฎหมายไทยในการพิจารณาคดี (มาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการขัดกันแห่งกฎหมาย พ.ศ. 2481) หรือถ้าศาลไทยจะต้องใช้กฎหมายเกาหลีบังคับ ศาลจะใช้กฎหมายนั้นเพียงที่ไม่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน (มาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการขัดกันแห่งกฎหมาย พ.ศ. 2481) ผลที่ตามมาก็คือคำพิพากษาของศาลไทยนั้นย่อมไม่เป็นที่ยอมรับในศาลของเกาหลี และศาลในประเทศที่สามได้ เพราะคำพิพากษาของศาลไทยไม่ได้เป็นไปตามหลักกฎหมายระหว่างประเทศ

โปรดสังเกตว่าตามหลักกฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีบุคคลนั้น ถือว่าแอลจีไทยเป็นนิติบุคคลไทยและมีสัญชาติไทยในสถานการณ์ทั่วไป อันเนื่องมาจากจดทะเบียนก่อตั้งในประเทศไทย แต่แอลจีไทยแทบจะไม่มีโอกาสใช้สัญชาติไทยในสถานการณ์ทั่วไปได้เลย ด้วยเหตุที่สถานะบุคคลของแอลจีไทยมีการขัดกันของสัญชาตินั้นเอง

กฎหมายขัดกันของเกาหลี

ภายใต้กฎหมายขัดกันของเกาหลี ซึ่งเป็นกฎหมายในตระกูล Civil Law เช่นเดียวกับประเทศไทย เรื่องสัญญาติจึงตกอยู่ภายใต้มาตรา 16 แห่ง Private International Act ซึ่งกำหนดว่า “กฎหมายที่บังคับกับบริษัท หรือองค์กรอื่น ๆ นั้นได้แก่กฎหมายที่ใช้จัดตั้ง ในกรณีที่บริษัทหรือองค์กรอื่น ๆ ได้จัดตั้งในต่างประเทศ และมีสำนักงานแห่งใหญ่ในเกาหลี หรือมีการดำเนินการทางธุรกิจของสำนักงานแห่งใหญ่ในเกาหลี กฎหมายที่ใช้บังคับกับบริษัทหรือองค์กรอื่น ๆ นั้นได้แก่กฎหมายของเกาหลี”¹

ดังนั้น กฎหมายแพ่งสารบัญญัติของเกาหลีจึงเป็นกฎหมายที่มีผลต่อการเริ่มต้นสถานะบุคคลของแอลจีไทย และในกรณีที่ศาลไทยได้พิจารณาคดีนี้ ศาลไทยก็จะต้องใช้กฎหมายของเกาหลีเช่นเดียวกันกับศาลเกาหลี

1.1.1.2 การเริ่มต้นสถานะบุคคลของบริษัท แอลจี อีเลคทรอนิคส์ (ประเทศไทย) จำกัด ภายใต้กฎหมายขัดกันในระบบกฎหมายแบบ Common Law

สำหรับประเทศที่ใช้ระบบกฎหมายแบบ Common Law จะใช้ภูมิลำเนาเป็นตัวกำหนดสถานะบุคคลของบุคคล

ตัวอย่างเช่น ศาลประเทศสิงคโปร์ซึ่งเป็นประเทศที่ใช้ระบบกฎหมายแบบ Common Law² จะต้องพิจารณาคดีการเริ่มต้นสถานะบุคคลของแอลจีไทย ศาลสิงคโปร์จะต้องใช้กฎหมายขัดกันของสิงคโปร์ และกฎหมายขัดกันของสิงคโปร์นั้นจะกำหนดให้ใช้กฎหมายแห่งประเทศเจ้าของภูมิลำเนาของบุคคลเป็นตัวกำหนดการเริ่มต้นสถานะบุคคล และเมื่อข้อเท็จจริงที่ว่าแอลจีไทยมีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ในเกาหลีจึงทำให้ภูมิลำเนาหลักของแอลจีไทยอยู่ที่เกาหลี

¹ Private International Act, Article 16 (Corporations and Other Organizations)
“Corporations and other organizations shall be governed by the applicable law of the establishment thereof: in case corporations or other organizations established in foreign countries have their principal business offices located in the Republic of Korea or transact their principal business in the Republic of Korea, such corporations and other organizations shall be governed by the law of the Republic of Korea.”

² สุวิมล ศิริจันทร์วานนท์, “สถานะทางกฎหมายของรัฐวิสาหกิจไทยตามกฎหมายต่างประเทศ : กรณีศึกษาบริษัท ปตท. คำสากร จำกัด,” (วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2549), น. 14.

ดังนั้น ศาลของสิงคโปร์จึงต้องนำเอากฎหมายของเกาหลีมาพิจารณาคำพิพากษาการเริ่มต้นสถานะบุคคลของแอลจีไทย แต่ศาลของประเทศสิงคโปร์จะต้องเคารพต่อกฎหมายขัดกันของเกาหลีด้วย ทั้งนี้ ศาลของสิงคโปร์จะไม่สามารถนำเอากฎหมายของเกาหลีมาพิจารณาคำพิพากษาการเริ่มต้นของแอลจีไทยได้ในทันที แต่ศาลของสิงคโปร์จะต้องนำเอากฎหมายของเกาหลีมาใช้โดยสอดคล้องกับกฎหมายขัดกันของเกาหลีด้วย

อย่างไรก็ดี เนื่องจากเกาหลีเป็นประเทศที่ใช้กฎหมายขัดกันในระบบกฎหมายแบบ Civil Law การเริ่มต้นสถานะบุคคลของแอลจีไทยจึงถูกพิจารณาโดยใช้สัญชาติเป็นตัวกำหนด และเมื่อแอลจีไทยมีสัญชาติเกาหลี การเริ่มต้นสถานะบุคคลของแอลจีไทยจึงเป็นไปตามกฎหมายของเกาหลี

โปรดสังเกตว่าไม่ว่าจะเป็นการพิจารณาคำพิพากษาการเริ่มต้นสถานะบุคคลจะเป็นไปตามกฎหมายขัดกันแบบ Civil Law หรือ Common Law ก็ได้รับผลเช่นเดียวกัน แสดงให้เห็นว่ากฎหมายขัดกันทั้งสองระบบมีความเป็นเอกภาพพอสมควร และความเป็นเอกภาพของกฎหมายที่มีผลต่อนิติสัมพันธ์นี้จะทำให้เกิดความยุติธรรมแก่เอกชนที่มีลักษณะระหว่างประเทศได้

1.1.2 ความสามารถของบริษัท แอลจี อีเลคทรอนิคส์ (ประเทศไทย) จำกัด

การศึกษาความสามารถของแอลจีไทยในหัวข้อนี้ ก็จะทำการศึกษาความสามารถของแอลจีไทยภายใต้กฎหมายขัดกันในระบบกฎหมายแบบ Civil law และ Common law เช่นเดียวกัน

1.1.2.1 ความสามารถของบริษัท แอลจี อีเลคทรอนิคส์ (ประเทศไทย) จำกัด

ภายใต้กฎหมายขัดกันในระบบกฎหมายแบบ Civil Law

ความสามารถของบุคคลภายใต้กฎหมายขัดกันในระบบกฎหมายแบบ Civil law นั้น จะเป็นไปตามกฎหมายของรัฐเจ้าของสัญชาติของบุคคลนั้น

และในกรณีของแอลจีไทยเอง เมื่อแอลจีไทยมีสัญชาติเกาหลีความสามารถของแอลจีไทยจึงเป็นไปตามกฎหมายของเกาหลีที่เกี่ยวข้อง โดยการพิจารณาคำพิพากษาภายใต้กฎหมายขัดกันในระบบ Civil Law นี้ ผู้เขียนจะทำการศึกษากฎหมายขัดกันของไทย และกฎหมายขัดกันของเกาหลี ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

กฎหมายขัดกันของไทย

กรณีที่ศาลไทยจะต้องพิจารณาคดีที่มีประเด็นเกี่ยวกับความสามารถของแอลจีไทยที่มีสัญชาติเกาหลี และเมื่อคดีนี้เป็นคดีแพ่งที่มีลักษณะระหว่างประเทศ และถ้าคู่กรณีกล่าวอ้างลักษณะระหว่างประเทศของคดี ศาลไทยก็ต้องนำกฎหมายขัดกันของศาลมาใช้ต่อก็คือกล่าวคือ พระราชบัญญัติว่าด้วยการขัดกันแห่งกฎหมาย พ.ศ. 2481 เมื่อประเด็นของคดีเป็นเรื่องความสามารถของบุคคลจึงตกอยู่ภายใต้มาตรา 10 ที่กำหนดให้ความสามารถและไร้ความสามารถของบุคคลย่อมเป็นไปตามกฎหมายสัญชาติของบุคคลนั้น และมาตรา 7 ที่กำหนดให้สัญชาติของนิติบุคคลเป็นไปตามสัญชาติของประเทศที่เป็นที่ตั้งสำนักงานใหญ่ในกรณีเกิดการขัดกันของสัญชาติ เมื่อแอลจีไทยมีสำนักงานใหญ่อยู่ที่เกาหลี แอลจีไทยจึงมีสัญชาติเกาหลี และกฎหมายที่จะมากำหนดความสามารถและไร้ความสามารถของแอลจีไทยจึงเป็นกฎหมายของเกาหลีด้วย แต่ศาลไทยก็ต้องไม่นำเอากฎหมายแพ่งสารบัญญัติของเกาหลีมาใช้ โดยขัดต่อกฎหมายขัดกันของเกาหลี

อย่างไรก็ดี ในกรณีนี้ถ้าศาลไทยไม่พิจารณาว่าสำนักงานใหญ่ของแอลจีไทยอยู่ที่เกาหลี ศาลไทยก็อาจใช้กฎหมายไทยในการพิจารณาความสามารถของแอลจีไทย ภายใต้บทบัญญัติของมาตรา 8 และมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการขัดกันแห่งกฎหมาย พ.ศ. 2481 และเมื่อศาลไทยใช้กฎหมายไทยในการพิจารณา คำพิพากษาของศาลไทยก็ไม่สามารถกล่าวอ้างในศาลของต่างประเทศได้

โปรดสังเกตว่าความสามารถของแอลจีไทยในกรณีข้างต้นนี้จะประเด็นความสามารถที่ไม่เกี่ยวข้องกับอสังหาริมทรัพย์ เพราะถ้าเป็นความสามารถของแอลจีไทยในส่วนที่เกี่ยวข้องกับอสังหาริมทรัพย์นั้น ศาลไทยจะต้องไปใช้กฎหมายขัดกันของรัฐเจ้าของถิ่นที่ตั้งของอสังหาริมทรัพย์นั้น ไม่ใช่กฎหมายขัดกันของเกาหลีแต่อย่างใด ตามบทบัญญัติของมาตรา 10 วรรค 3 แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการขัดกันแห่งกฎหมาย พ.ศ. 2481

กฎหมายขัดกันของเกาหลี

ภายใต้กฎหมายขัดกันของเกาหลี ซึ่งเป็นกฎหมายในตระกูล Civil Law เช่นเดียวกับประเทศไทย ความสามารถของบุคคลจะตกอยู่ภายใต้มาตรา 11 แห่ง Private International Act ที่กำหนดให้ความสามารถของบุคคลเป็นไปตามกฎหมายสัญชาติของบุคคลนั้น³ ดังนั้น กฎหมายแพ่งสารบัญญัติของเกาหลีจึงเป็นกฎหมายที่มีผลต่อความสามารถของแอลจีไทย

³ Article 11 (Legal Capacity) The legal capacity of a person shall be determined by the law of nationality of the person.

สำหรับความสามารถและสิทธิหน้าที่ของนิติบุคคล ตามกฎหมายของเกาหลีนั้น จะตก อยู่ภายใต้มาตรา 34 ของกฎหมายแพ่ง (Civil Code) ซึ่งกำหนดว่า “นิติบุคคลย่อมมีสิทธิและ หน้าที่ตามกฎหมายแพ่งแห่งประมวลกฎหมายนี้หรือกฎหมายอื่น ภายในขอบแห่งอำนาจหน้าที่ หรือ วัตถุประสงค์ที่ตั้งได้บัญญัติหรือกำหนดไว้ในกฎหมายข้อบังคับ”⁴

ดังนั้น แอลจีไทยจึงมีความสามารถตามกฎหมายแพ่ง (Civil Code) ของเกาหลี และมี ความสามารถตามขอบวัตถุประสงค์ของบริษัทอีกด้วย

โปรดสังเกตว่ากฎหมายของเกาหลีจะแยกกฎหมายแพ่ง (Civil Code) และกฎหมาย พาณิชย (Commercial Code) ออกจากกัน โดยบางเรื่องจะถูกกำหนดไว้ในกฎหมายแพ่ง (Civil Code) แต่บางเรื่องก็จะถูกกำหนดไว้ในกฎหมายพาณิชย (Commercial Code) แล้วแต่กรณี

อย่างไรก็ดี ความสามารถในกรณีนี้จะเป็นความสามารถที่ไม่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สิน เพราะประเด็นเรื่องของทรัพย์สินนั้นจะเป็นไปตามกฎหมายของรัฐที่ทรัพย์สินนั้นตั้งอยู่ อันเนื่องมาจากทุกรัฐต่างมีอำนาจอธิปไตยอย่างสมบูรณ์เหนือดินแดนของตน และไม่มีบุคคลใด หรือทรัพย์สินใดที่จะทำทลายอำนาจอธิปไตยของรัฐเจ้าของดินแดนได้เลย และเกาหลีเองก็ยอมรับ ในหลักการนี้เช่นกัน

1.1.2.2 ความสามารถของบริษัท แอลจี อีเลคทรอนิคส์ (ประเทศไทย) จำกัด

ภายใต้กฎหมายขัดกันในระบบกฎหมายแบบ Common Law

สำหรับความสามารถของบุคคล ภายใต้กฎหมายขัดกันในระบบกฎหมายแบบ Common law นั้น จะเป็นการไปตามกฎหมายของรัฐเจ้าของภูมิลำเนาของบุคคลนั้น

ตัวอย่างเช่นการพิจารณาความสามารถของศาลสิงคโปร์ที่เป็นระบบกฎหมายขัดกันแบบ Common Law ซึ่งใช้ภูมิลำเนาเป็นจุดเกาะเกี่ยวในเรื่องความสามารถของบุคคล⁵ เมื่อข้อเท็จจริง ที่ว่าแอลจีไทยมีภูมิลำเนาอยู่ในเกาหลีดังที่ได้อธิบายไว้ข้างต้น กฎหมายที่จะนำมากำหนด ความสามารถของแอลจีไทยย่อมได้แก่กฎหมายแพ่ง (Civil Code) สารบัญญัติของเกาหลีนั่นเอง แต่อย่างไรก็ดีต้องเป็นการพิสูจน์กฎหมายของเกาหลีให้เป็นที่พอใจแก่ศาลของประเทศสิงคโปร์

⁴ Article 34 (Legal Capacity of Juristic Person)

A juristic person shall be a subject of rights and duties, in accordance with the provisions of Acts, and within the scope of its objects as determined by the Articles of incorporation.

⁵ สุวิมล ศิริจันทร์ทรานนท์, อ้างแล้วเชิงอรรถที่ 2, น. 19.

เสียก่อน หากไม่สามารถพิสูจน์ได้ศาลสิงคโปร์ก็อาจใช้กฎหมายของสิงคโปร์ในการกำหนดความสามารถของแอลจีไทยได้ แต่คำพิพากษาของศาลสิงคโปร์ในเรื่องนี้จะไม่สามารถบังคับใช้ในต่างประเทศได้ เช่นเดียวกับกรณีที่ศาลไทยใช้กฎหมายไทยในการพิจารณาความสามารถของแอลจีไทย

1.1.3 การสิ้นสุดสถานะบุคคลของบริษัท แอลจี อีเลคทรอนิคส์ (ประเทศไทย) จำกัด

การสิ้นสุดสถานะของบุคคลตามกฎหมายนั้น คือสถานการณ์ที่ความเป็นตัวตนในทางกฎหมายสิ้นสุดลง ซึ่งก็ได้แก่การเลิกกิจการ ดังนั้น การสิ้นสุดสถานะบุคคลจึงไม่รวมถึงการขายกิจการให้บุคคลอื่น และผู้เขียนจะไม่ศึกษาถึงการจัดการทรัพย์สินภายหลังการเลิกกิจการแต่อย่างใด

ทั้งนี้ การเลิกกิจการนั้นไม่ว่าจะเป็นการเลิกโดยสมัครใจ หรือการเลิกกิจการโดยการร้องขอต่อศาลย่อมเป็นไปตามกฎหมายเอกชน แต่กระบวนการในการพิจารณาคำร้องขอของศาลนั้นจะเป็นไปตามกฎหมายมหาชนของรัฐคู่กรณี

สำหรับการศึกษาในหัวข้อนี้ก็จะทำการศึกษากการสิ้นสุดสถานะบุคคลของแอลจีไทย ภายใต้กฎหมายขัดกันในระบบกฎหมายแบบ Civil law และ Common law เช่นเดียวกับหัวข้อที่ผ่านมา และจะทำการศึกษาในประเด็นการเลิกกิจการโดยสมัครใจ และการเลิกกิจการโดยคำสั่งศาล

1.1.3.1 การสิ้นสุดสถานะบุคคลของบริษัท แอลจี อีเลคทรอนิคส์ (ประเทศไทย) จำกัด

ภายใต้กฎหมายขัดกันในระบบกฎหมายแบบ Civil Law

โดยการพิจารณากการสิ้นสุดสถานะบุคคลภายใต้กฎหมายขัดกันในระบบ Civil Law นี้ ผู้เขียนจะทำการศึกษากกฎหมายขัดกันของไทย และกฎหมายขัดกันของเกาหลี ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

กฎหมายขัดกันของไทย

หากศาลไทยจะต้องพิจารณากการสิ้นสุดสถานะบุคคลของแอลจีไทย ศาลไทยจะต้องนำเอากฎหมายขัดกันของไทยมาใช้ แต่เมื่อพิจารณาบทบัญญัติของพระราชบัญญัติว่าด้วยการขัดกันแห่งกฎหมาย พ.ศ. 2481 แล้วปรากฏว่าไม่มีบทบัญญัติที่กำหนดเรื่องการสิ้นสุดสถานะบุคคลของนิติบุคคลเอาไว้โดยเฉพาะ ดังนั้น ในการพิจารณากการสิ้นสุดสถานะบุคคลของนิติบุคคล

จึงจำเป็นต้องใช้หลักทั่วไป และหลักทั่วไปนี้จะสามารถพิจารณาได้จากมาตรา 3 ของพระราชบัญญัติว่าด้วยการขัดกันแห่งกฎหมาย พ.ศ. 2481 ที่ได้บัญญัติเอาไว้ว่า “เมื่อใดไม่มีบทบัญญัติในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นใดแห่งประเทศสยามที่จะยกมาปรับกับกรณีขัดกันแห่งกฎหมายได้ ให้ใช้กฎเกณฑ์ทั่วไปแห่งกฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีบุคคล” และหลักกฎหมายทั่วไปของประเทศที่ใช้กฎหมายขัดกันในระบบกฎหมายแบบ Civil Law นี้ จะใช้สัญชาติเป็นตัวกำหนดการเริ่มต้นสถานะบุคคลดังที่ได้กล่าวแล้ว

และสัญชาติของแอลจีไทยนี้ก็จะถูกพิจารณาโดยมาตรา 7 ของพระราชบัญญัติฉบับนี้เช่นกัน โดยมาตรา 7 ได้กำหนดให้สัญชาติของนิติบุคคลเป็นไปตามถิ่นที่สำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ เมื่อสำนักงานใหญ่ของแอลจีไทยตั้งอยู่ที่เกาหลี กฎหมายที่จะนำมาใช้ในการพิจารณาการสิ้นสุดสถานะบุคคลของแอลจีไทยที่มีสัญชาติเกาหลีจึงต้องใช้กฎหมายเกาหลี

อย่างไรก็ดี เนื่องจากทรัพย์สินของแอลจีไทยทั้งหมดอยู่ในประเทศไทย จึงจำเป็นต้องพิจารณาว่าการเลิกกิจการของแอลจีไทย จะสามารถดำเนินการในประเทศไทยได้ในกรณีใดหรือไม่ และตามกฎหมายของไทยนั้น การเลิกกิจการของนิติบุคคลจะแบ่งออกเป็น 2 กรณีคือการเลิกกิจการโดยความสมัครใจ และการเลิกกิจการโดยคำสั่งศาล ดังนั้น ผู้เขียนจึงจะทำการศึกษาทั้ง 2 กรณีดังนี้

(1) การเลิกกิจการโดยความสมัครใจ

เนื่องจากการสิ้นสุดสถานะบุคคลของแอลจีไทยนั้นจะเป็นไปตามกฎหมายแพ่งสารบัญญัติเจ้าของสัญชาติของแอลจีไทย และเมื่อแอลจีไทยมีสัญชาติเกาหลี กฎหมายที่ใช้จึงต้องเป็นกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเลิกกิจการ การเลิกกิจการทำในประเทศไทยได้แต่ต้องใช้กฎหมายเกาหลี ตามหลักกฎหมายขัดกัน แต่หากมีการเลิกกิจการในประเทศไทย โดยใช้กฎหมายไทยนั้นย่อมเป็นการกระทำที่ไม่ชอบตามกฎหมายระหว่างประเทศ และส่งผลให้นิติสัมพันธ์นี้ไม่สามารถกล่าวอ้างในต่างประเทศได้

(2) การเลิกกิจการโดยคำสั่งศาล

ผู้มีส่วนได้เสียของแอลจีไทยอาจร้องขอต่อศาลไทยเพื่อขอเลิกกิจการ และในการรับคดีของศาลไทยย่อมต้องใช้กฎหมายของรัฐเจ้าของศาล นั่นก็คือกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งของไทย และเมื่อพิจารณามาตรา 4 เบญจ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งแล้วพบว่า คำร้องขอเลิกนิติบุคคลนั้นจะต้องเสนอต่อศาลที่นิติบุคคลนั้นมีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ในเขตศาล แต่ตามข้อเท็จจริงที่แอลจีไทยมีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ที่เกาหลี ศาลไทยจึงไม่มีเขตอำนาจในการรับคำร้องในการเลิกกิจการนี้ได้

แต่อย่างไรก็ดี หากเป็นกรณีที่มีการเลิกกิจการเป็นไปตามคำสั่งของศาลเกาหลี และผู้มีส่วนได้เสียนำเอาคำพิพากษาของศาลเกาหลีมาขอให้ศาลไทยสั่งให้เลิกกิจการของแอลจีไทยในประเทศไทยเพราะแอลจีไทยมีทรัพย์สินอยู่ในประเทศไทย ในการรับคดีของศาลไทยย่อมจะเป็นไปตามกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งของไทยเพราะเป็นกฎหมายของรัฐเจ้าของศาล และเป็นนิติสัมพันธ์ตามกฎหมายมหาชน จึงไม่อาจใช้กฎหมายขัดกันได้ ซึ่งเมื่อพิจารณาประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งแล้วพบว่าศาลไทยสามารถรับคำร้องดังกล่าวนี้โดยอาศัยบทบัญญัติใน มาตรา 4 ฉ แต่ถ้ากรณีเป็นคำฟ้องจะตกอยู่ภายใต้มาตรา 4 (1) และมาตรา 4 ตรี วรคสอง

เมื่อศาลไทยรับคำร้องหรือคำฟ้องแล้วแต่กรณี ตามข้อเท็จจริงข้างต้น หากศาลไทยจะต้องพิจารณาการสิ้นสุดสถานะบุคคลของแอลจีไทย ศาลไทยก็ต้องนำเอากฎหมายขัดกันของไทยมาใช้เพื่อเลือกกฎหมายที่จะนำมาพิจารณาการสิ้นสุดสถานะบุคคลของแอลจีไทย จึงต้องใช้บทบัญญัติของมาตรา 3 ประกอบกับมาตรา 7 ของพระราชบัญญัติว่าด้วยการขัดกันแห่งกฎหมาย พ.ศ. 2481 ตามที่ได้อธิบายแล้ว และมาตราทั้งสองก็จะส่งต่อให้ใช้กฎหมายของเกาหลีเช่นกัน

ดังนั้น การสิ้นสุดสถานะบุคคลของแอลจีไทย ไม่ว่าจะดำเนินการในศาลไทย หรือศาลเกาหลี ก็จะต้องใช้กฎหมายเกาหลีเช่นกัน

กฎหมายขัดกันของเกาหลี

โดยผลของมาตรา 16 ของ Private International Act ที่ได้กำหนดว่า “กฎหมายที่บังคับกับบริษัท หรือองค์กรอื่น ๆ นั้นได้แก่กฎหมายที่ใช้จัดตั้ง ในกรณีที่บริษัทหรือองค์กรอื่น ๆ ได้จัดตั้งในต่างประเทศ และมีสำนักงานแห่งใหญ่ในเกาหลี หรือมีการดำเนินการทางธุรกิจของสำนักงานแห่งใหญ่ในเกาหลี กฎหมายที่ใช้บังคับกับบริษัทหรือองค์กรอื่น ๆ นั้นได้แก่กฎหมายของเกาหลี” ดังนั้น เมื่อแอลจีไทยมีสำนักงานใหญ่อยู่ที่เกาหลีการสิ้นสุดของสถานะบุคคลของแอลจีไทยจึงต้องพิจารณาตามกฎหมายของเกาหลีนั่นเอง

และเนื่องจากกฎหมายแพ่ง (Civil Code) ของเกาหลีไม่ได้มีบทบัญญัติเรื่องการสิ้นสุดสถานะบุคคลของนิติบุคคลเอาไว้เป็นการเฉพาะ แต่กฎหมายพาณิชย์ (Commercial Code) เป็นกฎหมายกำหนดเรื่องการสิ้นสุดสถานะบุคคลของนิติบุคคลเอาไว้ ดังนั้น การพิจารณาการสิ้นสุดสถานะบุคคลของแอลจีไทยจึงเป็นไปตามกฎหมายพาณิชย์ (Commercial Code) ของเกาหลี

ทั้งนี้ ตามกฎหมายของเกาหลีนั้น การเลิกกิจการของนิติบุคคลจะแบ่งออกเป็น 2 กรณี คือการเลิกกิจการโดยความสมัครใจ และการเลิกกิจการโดยคำสั่งศาลเช่นเดียวกับกฎหมายไทย ดังนั้น ผู้เขียนจึงจะทำการศึกษาทั้ง 2 กรณีดังนี้

(1) การเลิกกิจการโดยความสมัครใจ

กรณีนี้จะเป็นการเลิกกิจการโดยความประสงค์ของผู้ถือหุ้น โดยการเลิกกิจการในกรณีนี้ บริษัทต้องดำเนินการจดทะเบียนเลิกบริษัท (มาตรา 228) แต่งตั้งผู้ชำระบัญชี (มาตรา 251-252) จดทะเบียนผู้ชำระบัญชี (มาตรา 253) เพื่อให้ผู้ชำระบัญชีมีหน้าที่ในการดำเนินการต่าง ๆ ตามที่ กฎหมายกำหนด (มาตรา 254, 256, 263) และเมื่อชำระบัญชีเสร็จสิ้นแล้วผู้ชำระบัญชีมีหน้าที่ใน การจดทะเบียนการเสร็จสิ้นการชำระบัญชี (มาตรา 264) และเมื่อผู้ชำระบัญชีได้ทำการจด ทะเบียนการเสร็จสิ้นการชำระบัญชีแล้วถือว่าบริษัทได้สิ้นสุดสถานะความเป็นบุคคลตามกฎหมาย แล้ว

(2) การเลิกกิจการโดยคำสั่งศาล

ตามกฎหมายพาณิชย์ (Commercial Code) มาตรา 176 กำหนดให้ผู้มีส่วนได้เสีย หรือ พนักงานอัยการสามารถร้องขอต่อศาลให้เลิกบริษัทได้หากบริษัทนั้นได้ก่อตั้งขึ้นเพื่อประกอบ กิจการที่ผิดกฎหมาย หรือถ้าบริษัทไม่เริ่มทำการภายในหนึ่งปีนับแต่วันจดทะเบียน หรือหยุด ทำการถึงหนึ่งปีเต็ม หรือกรรมการบริษัทหรือกรรมการบริหารได้ละเมิดบทบัญญัติของกฎหมาย หรือละเมิดขอบวัตถุประสงค์ของบริษัท

ทั้งนี้ เนื่องจากการจดทะเบียนเลิกบริษัท ตามกฎหมายพาณิชย์ (Commercial Code) มาตรา 228 จะใช้กับทุกกรณีเว้นแต่เป็นการเลิกกิจการโดยการรวมกิจการ หรือการล้มละลาย ดังนั้น การเลิกกิจการโดยคำสั่งศาลจึงต้องทำการจดทะเบียนเลิกบริษัทเช่นเดียวกับการเลิก กิจการโดยสมัครใจ แต่สำหรับการแต่งตั้งผู้ชำระบัญชีในกรณีนี้นั้นศาลจะเป็นผู้แต่งตั้ง ซึ่งผู้ชำระ บัญชีอาจจะเป็นผู้ถือหุ้น ผู้มีส่วนได้เสีย หรือพนักงานอัยการ (มาตรา 252) ก็ได้ นอกเหนือจากนั้น ในการจดทะเบียนผู้ชำระบัญชี และหน้าที่ของผู้ชำระบัญชีจะมีลักษณะเดียวกันกับการเลิกกิจการ โดยความสมัครใจของผู้ถือหุ้นทุกประการ

1.1.3.2 การสิ้นสุดสถานะบุคคลของบริษัท แอลจี อีเลคทรอนิคส์ (ประเทศไทย) จำกัด

ภายใต้กฎหมายขัดกันในระบบกฎหมายแบบ Common Law

สำหรับประเทศที่ใช้กฎหมายขัดกันในระบบกฎหมายแบบ Common Law จะใช้ ภูมิลำเนาของบุคคลเป็นตัวกำหนดเช่นเดียวกับการเริ่มต้นสถานะบุคคล⁶ และเมื่อแอลจีไทยมี ภูมิลำเนาในเกาหลี กฎหมายพาณิชย์ (Commercial Code) ของเกาหลีจึงเป็นกฎหมายที่มีผลต่อ การสิ้นสุดสถานะบุคคลของแอลจีไทยเช่นกัน

⁶ เฟิ่งอ่าง, น. 22.

ดังนั้น ไม่ว่าจะพิจารณาการสิ้นสุดสถานะบุคคลของแอลจีไทยโดยใช้กฎหมายขัดกันในระบบกฎหมายแบบ Civil Law หรือ Common Law ก็ได้คำตอบเดียวกันว่าการสิ้นสุดสถานะบุคคลของแอลจีไทยจะเป็นไปตามกฎหมายของเกาหลี ซึ่งได้แก่กฎหมายพาณิชย์ (Commercial Code) นั้นเอง

โดยสรุปแล้ว ปัญหาสถานะบุคคลของแอลจีไทยตามกฎหมายเอกชนจะมีด้วยกัน 3 ปัญหา กล่าวคือการเริ่มต้นสถานะบุคคล ความสามารถ และการสิ้นสุดสถานะบุคคล ซึ่งจะเป็นไปตามกฎหมายของเกาหลี หากพิจารณาตามหลักกฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีบุคคล

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าสถานะบุคคลของแอลจีไทยจะเป็นนิติสัมพันธ์ของเอกชนและใช้กฎหมายขัดกัน แต่ในเรื่องของสัญชาติจะเป็นไปตามกฎหมายมหาชนของรัฐคู่กรณี และเมื่อแอลจีไทยถูกพิจารณาว่าเป็นคนต่างด้าวแล้วก็จะส่งผลต่อเสรีภาพในการใช้สิทธิของแอลจีไทยได้

1.2 สถานะบุคคลของบริษัท แอลจี อีเลคทรอนิคส์ (ประเทศไทย) จำกัด

ตามกฎหมายมหาชน

เนื่องจากปัญหาในการพิจารณาสถานะบุคคลซึ่งเป็นนิติสัมพันธ์ตามกฎหมายเอกชน ภายใต้หลักกฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีบุคคลนั้นจะเป็นปัญหาในเรื่องสัญชาติ และภูมิลำเนาเท่านั้น แต่นิติสัมพันธ์ตามกฎหมายมหาชนนั้นมีปัญหาสำคัญ ๆ อยู่หลายปัญหาดด้วยกัน เช่น การเข้าสู่ตลาด (Market Access) เสรีภาพในการประกอบธุรกิจ ความรับผิดชอบในการประกอบธุรกิจ และการเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม เป็นต้น

อย่างไรก็ดี เนื่องจากนิติสัมพันธ์ตามกฎหมายมหาชนนั้น จะต้องตกอยู่ภายใต้กฎหมายมหาชนของรัฐคู่กรณี ซึ่งตามหลักแล้วจะใช้สัญชาติเป็นตัวกำหนดสถานะบุคคล (สถานการณ์ทั่วไป) เว้นแต่จะถูกกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น (สถานการณ์พิเศษ)

ดังนั้น การศึกษาสถานะบุคคลของแอลจีไทยตามกฎหมายมหาชนจึงจะแบ่งการศึกษาออกเป็น 2 ส่วน คือสถานะบุคคลตามกฎหมายมหาชนในสถานการณ์ทั่วไป และสถานะบุคคลตามกฎหมายมหาชนในสถานการณ์พิเศษ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1.2.1 สถานะบุคคลของบริษัท แอลจี อีเลคทรอนิกส์ (ประเทศไทย) จำกัด ตามกฎหมายมหาชน ในสถานการณ์ทั่วไป

สำหรับสถานะบุคคลตามกฎหมายมหาชนในสถานการณ์ทั่วไปนั้น จะเป็นไปตามหลักทั่วไปภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีบุคคล ซึ่งจะเป็นการเอาสัญชาติเป็นตัวกำหนดสถานะบุคคล ดังเช่น กรณีคดี Barcelona Traction (ผู้เขียนได้สรุปรายละเอียดของคดีนี้ไว้ในภาคผนวก ก. หน้า 88 แล้ว)

ในคดี Barcelona Traction ได้ให้ข้อคิดเกี่ยวกับสัญชาตินิติบุคคลไว้ ดูเทียบเคียงเรื่องการให้ความคุ้มครองทางการทูตในกรณีบุคคลธรรมดาในลักษณะที่ว่าบุคคลธรรมดาที่จะได้รับความคุ้มครองทางการทูตนั้นต้องมีสัญชาติของรัฐนั้น ๆ ศาลได้พยายามหาองค์ประกอบของความมีสัญชาตินิติบุคคลโดยอ้างว่ารัฐจะให้ความคุ้มครองทางการทูตต่อบุคคลที่ก่อตั้งขึ้นภายใต้กฎหมายภายในของตน และได้มีสำนักงานที่ตั้งแห่งใหญ่อยู่ในดินแดนของตน องค์ประกอบ 2 ข้อนี้ เป็นองค์ประกอบที่ได้รับการยอมรับมาเป็นเวลานาน ถ้าเพียงแต่การก่อตั้งบริษัทภายในดินแดนของตนอาจยังไม่เป็นการเพียงพอที่จะทำให้นิติบุคคลมีสัญชาติของรัฐนั้น แต่บริษัทจะต้องมีการบริหารจัดการหรือศูนย์การบริหารจัดการและสำนักงานใหญ่อยู่ในดินแดนของรัฐนั้น กล่าวอีกนัยหนึ่งคือบริษัทจะต้องมีความเกี่ยวพันที่ชัดเจนและลึกซึ้งกับรัฐ (Genuine Connection)⁷

อย่างไรก็ดีเนื่องจากในคดี Barcelona Traction นั้น ถือเป็นหลักทั่วไปของกฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีบุคคล ผู้เขียนจึงจะนำเอากรณีตาม Barcelona Traction มาเปรียบเทียบกับกรณีตัวอย่าง และกรณีของแอลจีไทยเพื่อให้เห็นภาพที่ชัดเจนขึ้น ดังนี้

บริษัท ก. จัดตั้งตามกฎหมายของประเทศลาว เพื่อการผลิตและขายเครื่องใช้ไฟฟ้าในประเทศในประเทศไทย โดยบริษัท ก. ได้จัดตั้งสาขาในประเทศไทย บริษัท ก. มีการบริหารจัดการหรือศูนย์การบริหารจัดการและมีสำนักงานใหญ่อยู่ในประเทศลาว แต่มีผู้ถือหุ้นทั้งหมดเป็นคนสัญชาติพม่า เมื่อประเทศไทยประกาศยึดทรัพย์สินบริษัท ก. ประเทศไทยจะเป็นผู้ให้คุ้มครองทางการทูต (Diplomatic Protection) แก่บริษัท ก.

ทั้งนี้ เมื่อเทียบเคียงกับกรณี Barcelona Traction ทำให้สามารถสรุปได้ว่าบริษัท ก. มีสภาพบุคคลแตกต่างไปจากบุคคลธรรมดา การที่คนชาติของพม่าเป็นผู้เสียหายเนื่องมาจากบริษัท ก. ซึ่งเป็นบริษัทลาวถูกยึดทรัพย์สินในประเทศไทย ไม่เป็นเหตุให้ประเทศพม่าสามารถให้ความ

⁷ ชุมพร ปัจจุสานนท์, กฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีบุคคล, พิมพ์ครั้งที่ 2 (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วิญญูชน, 2549), น. 314.

คุ้มครองทางการทูตได้ เพราะบริษัท ก. มีสัญชาติลาวเพราะได้มีการก่อตั้งบริษัทภายในดินแดนของประเทศลาว และมีการบริหารจัดการหรือศูนย์การบริหารจัดการและสำนักงานใหญ่อยู่ในดินแดนของประเทศลาวด้วย จึงทำให้บริษัท ก. มีความเกี่ยวพันที่ชัดเจนและลึกซึ้งกับประเทศลาวมากกว่าประเทศพม่า ดังนั้น เมื่อบริษัท ก. มีสัญชาติลาวก็ไม่เข้าองค์ประกอบในเรื่องการคุ้มครองทางการทูต (Diplomatic Protection) เพราะรัฐที่จะใช้ความคุ้มครองทางการทูตได้นั้นจะใช้สิทธินี้ต่อคนชาติซึ่งมีสัญชาติของตนเท่านั้น ประเทศพม่าจึงไม่มีสิทธิทางกฎหมาย หรือ ความเกี่ยวพันทางกฎหมาย (jus standi) ในกรณีนี้

เนื่องจากการก่อตั้งบริษัทภายในดินแดนของตนอาจจะยังไม่เป็นการเพียงพอที่จะทำให้นิติบุคคลมีสัญชาติของรัฐนั้น แต่บริษัทจะต้องมีการบริหารจัดการหรือศูนย์การบริหารจัดการและสำนักงานใหญ่อยู่ในดินแดนของรัฐนั้น กล่าวอีกนัยหนึ่งคือบริษัทจะต้องมีความเกี่ยวพันที่ชัดเจนและลึกซึ้งกับรัฐ (Genuine Connection)

ดังนั้น ถ้าเป็นกรณีของแอลจีไทย แอลจีไทยย่อมมีความเกี่ยวพันที่ชัดเจน และลึกซึ้งกับเกาหลีมากกว่าประเทศไทย เพราะแอลจีไทยมีการบริหารจัดการหรือศูนย์การบริหารจัดการ และสำนักงานใหญ่อยู่ในดินแดนของเกาหลี จึงทำให้เกาหลีเป็นรัฐที่จะใช้ความคุ้มครองทางการทูตแก่แอลจีไทยได้ โดยเฉพาะในกรณีที่แอลจีไทยได้ไปจัดตั้งสาขาในประเทศอื่น ๆ และถูกประเทศนั้นยึดทรัพย์สิน

อย่างไรก็ดี ในหัวข้อนี้จะศึกษาสถานะบุคคลของแอลจีไทยจากความตกลงระหว่างประเทศที่สนับสนุนหลักการทั่วไปตามคดี Barcelona Traction โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1.2.1.1 ความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐเกาหลีเพื่อการส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุน (Agreement between the Government of the Kingdom of Thailand and the Government of the Republic of Korea for the Promotion and Protection Investment)

ความตกลงฉบับนี้จะกำหนดสถานะบุคคลของนิติบุคคล โดยอาศัยสถานที่ในการก่อตั้งของนิติบุคคลเป็นหลัก ซึ่งเป็นแนวความคิดในลักษณะเดียวกันกับหลักเกณฑ์ทั่วไปแห่งกฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีบุคคลที่นานาประเทศยอมรับว่านิติบุคคลก่อตั้งในประเทศใดก็ย่อมมีสัญชาติของประเทศนั้น

โดยแนวความคิดดังกล่าวจะเห็นได้จากคำนิยามของคำว่า “คนชาติ” ในข้อ 1 (1) ที่กำหนดว่า “ในส่วนของที่เกี่ยวกับสาธารณรัฐเกาหลี หมายถึงบุคคลธรรมดา ซึ่งถือเป็นคนชาติของ

สาธารณรัฐเกาหลีตามกฎหมาย ในส่วนที่เกี่ยวกับราชอาณาจักรไทย หมายถึงบุคคลใด ๆ ซึ่งมีสัญชาติไทยตามกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในราชอาณาจักรไทย”

และคำนิยามของคำว่า “บริษัท” ในข้อ 1 (2) ที่กำหนดว่า “ในส่วนที่เกี่ยวกับสาธารณรัฐเกาหลี หมายถึงนิติบุคคล บริษัท หรือสมาคม ซึ่งได้จัดตั้งขึ้นเป็นนิติบุคคลในสาธารณรัฐเกาหลี ไม่ว่าจะเพื่อกำไรเป็นเงินหรือไม่ก็ตาม และตั้งอยู่โดยสอดคล้องกับกฎหมายของสาธารณรัฐเกาหลี ในส่วนที่เกี่ยวกับราชอาณาจักรไทย คือ นิติบุคคลซึ่งได้จัดตั้งขึ้นเป็นนิติบุคคล ตามกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในราชอาณาจักรไม่ว่าจะจำกัดความรับผิด หรือไม่ก็ตาม และจะเพื่อกำไรเป็นเงินหรือไม่ก็ตาม”

เมื่อพิจารณาคำนิยามข้างต้น ประกอบกับข้อเท็จจริงของแอลจีไทยที่ได้จดทะเบียนก่อตั้งขึ้นเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายของไทยแล้ว ทำให้สรุปได้ว่าแอลจีไทยมีสถานะเป็นนิติบุคคลไทยตามคำนิยามของความตกลงฉบับนี้

ทั้งนี้ ผู้เขียนได้สรุปสาระสำคัญของความตกลงนี้ไว้ในภาคผนวก ข. หน้า 90 แล้ว

1.2.1.2 อนุสัญญาเพื่อการยกเว้นการเก็บภาษีซ้อนระหว่างไทยกับสาธารณรัฐเกาหลี

อนุสัญญาฉบับนี้เป็นอนุสัญญาที่ได้มีการกำหนดหลักเป็นอย่างอื่น ซึ่งจะเป็นการเพิ่มเติมจากหลักทั่วไปในคดี Barcelona Traction โดยอนุสัญญาฉบับนี้จะไม่ได้กำหนดสถานะบุคคลจากสถานที่ก่อตั้งนิติบุคคลนั้น แต่จะกำหนดสถานะบุคคลจากภูมิลำเนาของนิติบุคคลดังกล่าว

และเมื่อพิจารณาอนุสัญญาข้อ 2 (1) (ง) (จ) และข้อ 3 (1) (ข) แล้วพบว่าแอลจีไทยมีสถานะเป็นบริษัท แต่บริบทของคำว่า “บริษัทของรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่ง” ตามอนุสัญญาข้อ 3 (1) (ข) นั้นหมายถึง บริษัทซึ่งจดทะเบียนหรือตั้งขึ้นตามกฎหมายของรัฐผู้ทำสัญญารัฐนั้น หรือมีสำนักงานใหญ่หรือสำนักงานหลักอยู่ในรัฐผู้ทำสัญญารัฐนั้น” ทำให้สามารถพิจารณาได้ว่าแอลจีไทยเป็นบริษัทไทยเพราะก่อตั้งตามกฎหมายไทย หรือเป็นบริษัทของเกาหลีเพราะมีสำนักงานใหญ่และสำนักงานหลักในเกาหลีได้เช่นกัน

แต่เนื่องจากอนุสัญญาฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อขจัดปัญหาการเก็บภาษีซ้ำซ้อนของบุคคลธรรมดาและนิติบุคคลกล่าวคือ เมื่อบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลได้เสียภาษีให้กับรัฐหนึ่งแล้วก็ไม่จำเป็นต้องเสียภาษีให้กับอีกรัฐหนึ่ง โดยการจัดเก็บภาษีตามอนุสัญญานี้จะคำนึงถึงภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ของบุคคลเป็นหลัก

และเนื่องจากอนุสัญญาฉบับนี้จะบังคับใช้กับผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐคู่สัญญาเท่านั้น ผู้อื่นจะ
มาใช้ประโยชน์จากอนุสัญญาไม่ได้⁸

ดังนั้น อนุสัญญาฉบับนี้จึงใช้ภูมิลำเนาของบุคคลเป็นตัวกำหนดสถานะบุคคล และ
สถานะบุคคลของแอลจีไทยตามอนุสัญญาฉบับนี้จึงต้องเป็นไปตามภูมิลำเนาของแอลจีไทย

อย่างไรก็ดี ภูมิลำเนาตามอนุสัญญาฉบับนี้จะไม่ถือตามที่ตั้งของสำนักงานใหญ่ แต่
ภูมิลำเนาจะถูกถือตามสถานประกอบการถาวร ซึ่งบริบทของคำว่า “สถานประกอบการถาวร”
ตามอนุสัญญาข้อ 8 (1) หมายถึงสถานธุรกิจประจำ ซึ่งผู้มีถิ่นที่อยู่ในหรือบรรษัทของรัฐผู้ทำ
สัญญารัฐหนึ่งใช้ประกอบการค้าหรือธุรกิจ และเมื่อพิจารณาตามบริบทของคำว่า “สถานธุรกิจ
ประจำ” ตามอนุสัญญา ข้อ 8 (2) (ก) (ข) (ค) (ง) (จ) และ (ช) นั้น จะรวมถึงแต่ไม่จำกัดเฉพาะ
สำนักงาน ร้านค้า หรือสถานที่ประกอบการขายอื่น โรงงานช่างฝีมือ โรงงาน คลังสินค้า อาคาร
หรือสิ่งก่อสร้าง โครงการติดตั้งหรือประกอบซึ่งดำรงอยู่นานกว่า 6 เดือน

ดังนั้น จากบริบทของคำว่าสถานประกอบการถาวร และสถานธุรกิจประจำข้างต้น จึงทำ
ให้สรุปได้ว่าแอลจีไทยมีภูมิลำเนาอยู่ในประเทศไทยเท่านั้น เพราะมีสถานประกอบการถาวรใน
ประเทศไทย อันได้แก่สำนักงานขายที่กรุงเทพมหานครและโรงงานผลิตสินค้าที่จังหวัดระยอง แต่
แอลจีไทยไม่มีสถานประกอบการถาวรในเกาหลีเลย จึงทำให้แอลจีไม่มีภูมิลำเนาอยู่ในเกาหลี
ภายใต้มุมมองของอนุสัญญาฉบับนี้

สำหรับสาระสำคัญของอนุสัญญาเพื่อการยกเว้นการเก็บภาษีซ้อนระหว่างไทยกับ
สาธารณรัฐเกาหลีนี้ ผู้เขียนได้สรุปสาระสำคัญไว้แล้วในภาคผนวก ค. หน้า 95

1.2.1.3 ความตกลงทั่วไปว่าด้วยการค้าบริการ (General Agreement on Trade in Service)

เนื่องจากปัจจุบันแอลจีไทยมีโครงการที่จะเปิดศูนย์บริการหลังการขายในประเทศพม่า
ลาว และเขมร ทำให้การศึกษาสถานะบุคคลของแอลจีไทย ภายใต้ความตกลงทั่วไปว่าด้วยการค้า
บริการ (General Agreement on Trade in Service) หรือ GATS จึงมีความจำเป็นต่อแอลจี
เช่นกัน

⁸ กองนโยบายภาษีสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง, “อนุสัญญาเพื่อเว้นการเก็บภาษีซ้อน,”
<http://e-fpo.fpo.go.th/e-tax/income_tax/%E0%B8%AD%E0%B8%99%E0%B8%B8%E0%B8%AA%E0%B8%B1%E0%B8%8D%E0%B8%8D%E0%B8%B2%E0%B8%A0%E0%B8%B2%E0%B8%A9%E0%B8%B5%E0%B8%8B%E0%B9%89%E0%B8%AD%E0%B8%99.asp>, วันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2551.

ความตกลง GATS นี้จะเป็นความตกลงที่สนับสนุนหลักการทั่วไปเช่นกัน เนื่องจากความตกลง GATS นี้จะใช้สถานที่ที่ก่อตั้งนิติบุคคลเป็นตัวกำหนดสถานะบุคคล

ดังจะเห็นได้ว่า ความตกลง GATS ได้ให้คำนิยามของนิติบุคคลเอาไว้ในข้อ 28 (l) ว่านิติบุคคล หมายถึง “องค์ภาวะทางกฎหมายใด ๆ ที่ก่อตั้งขึ้นโดยชอบ หรือจัดตั้งขึ้นโดยประการอื่นใดตามกฎหมายที่ใช้บังคับ ไม่ว่าจะ เป็นของเอกชน หรือของรัฐบาล รวมทั้ง ทรัสต์ ห้างหุ้นส่วนกิจการร่วมค้า กิจการเจ้าของคนเดียว หรือสมาคมใด ๆ”⁹

รวมถึงคำนิยามในข้อ 28 (m) ที่ให้คำนิยามว่านิติบุคคลของสมาชิกอื่น หมายถึง “นิติบุคคลซึ่ง (1) ก่อตั้งขึ้นโดยประการอื่นใดตามกฎหมายของสมาชิกนั้น และมีการประกอบธุรกิจ ในสาระสำคัญ ในดินแดนของสมาชิกนั้น หรือสมาชิกอื่นใด”¹⁰

จากคำจำกัดความดังกล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่านิติบุคคล หมายถึง องค์กรตามกฎหมายใดที่ก่อตั้งขึ้นโดยชอบ หรือมิฉะนั้นก็จัดตั้งขึ้นภายใต้กฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ ข้อตกลงฉบับนี้ไม่ได้ระบุถึงสัญชาติของนิติบุคคล แต่ถือเอาจุดเกี่ยวพันของการจัดตั้งหรือก่อตั้ง กล่าวอีกนัยหนึ่งเป็นการเน้นถึงสถานะของนิติบุคคลว่าตกอยู่ภายใต้กฎหมายภายในของประเทศที่ก่อตั้ง¹¹

ดังนั้น เมื่อแอลจีไทยก่อตั้งภายใต้กฎหมายไทย จึงทำให้แอลจีไทยเป็นนิติบุคคลไทยตามคำนิยามของความตกลง GATS ด้วย

1.2.1.4 ความตกลงเขตการค้าเสรี (Free Trade Agreement)

ในการศึกษาสถานะบุคคลตามความตกลงฉบับนี้ ผู้เขียนจะยกเอากรณีความตกลงเขตการค้าเสรีไทย-ออสเตรเลีย เป็นตัวอย่าง

⁹ Article 28 (l) “juridical person” means any legal entity duly constituted or otherwise organized under applicable law, whether for profit or otherwise, and whether privately-owned or governmentally-owned, including any corporation, trust, partnership, joint venture, sole proprietorship or association”

¹⁰ Article 28 (m) “juridical person of another Member” means a juridical person which is either (i) constituted or otherwise organized under the law of that other Member, and is engaged in substantive business operations in the territory of that Member or any other Member”

¹¹ ชุมพร ปัจจุสานนท์, อ้างแล้วเชิงอรรถที่ 7, น. 310.

ซึ่งความตกลง FTA นี้จะมีบทบัญญัติที่คล้ายคลึงกับความตกลง GATS กล่าวคือ ความตกลง FTA จะใช้สถานที่ก่อตั้งนิติบุคคลเป็นตัวกำหนดสถานะบุคคลเช่นกัน

โดยความตกลง FTA ไทย- ออสเตรเลีย ได้ให้คำนิยามของคำว่า “นิติบุคคลของภาคีอีกฝ่ายหนึ่ง” ไว้ในข้อ 802 (a) (1) ว่าหมายถึง “นิติบุคคลซึ่งไม่ว่าจะก่อตั้งขึ้นหรือจัดตั้งขึ้นโดยกฎหมายของภาคีอีกฝ่ายหนึ่งและประกอบธุรกิจในอาณาเขตของภาคีนั้น”¹²

จากคำนิยามข้างต้น เมื่อนำมาปรับใช้กับกรณีของแอลจีไทย ที่ทำการก่อตั้งนิติบุคคลตามกฎหมายไทย แอลจีไทยจึงเป็นนิติบุคคลไทย ตามความตกลง FTA ไทย-ออสเตรเลียเช่นกัน

1.2.2 สถานะบุคคลของบริษัท แอลจี อีเลคทรอนิคส์ (ประเทศไทย) จำกัด ตามกฎหมายมหาชน ในสถานการณ์พิเศษ

สำหรับสถานะบุคคลตามกฎหมายมหาชนในสถานการณ์พิเศษนี้ จะเป็นกรณีที่มีกฎหมายกำหนดหลักการในการพิจารณาสถานะบุคคลเป็นอย่างอื่น และไม่ใช้หลักการทั่วไปของกฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีบุคคล

ซึ่งส่วนใหญ่การกำหนดสถานะบุคคลตามสถานการณ์พิเศษนี้จะเป็นการกำหนดสิทธิในการเข้าสู่ตลาด (Market Access) การควบคุมและจัดการกิจการหรือทรัพย์สินของคนต่างด้าวในภาวะคับขัน และการกักคุมตัวและการควบคุมจัดการกิจการหรือทรัพย์สินของบุคคลที่เป็นศัตรูต่อสหประชาชาติ เป็นต้น

โดยการศึกษาในหัวข้อนี้จะเป็นการศึกษากฎหมายภายในของประเทศไทยที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดสถานะบุคคลในสถานการณ์ดังกล่าวข้างต้น ดังต่อไปนี้

1.2.2.1 พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจคนต่างด้าว พ.ศ. 2542

พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจคนต่างด้าว พ.ศ. 2542 นี้จะเป็นกฎหมายมหาชนที่กำหนดสิทธิในการเข้าสู่ตลาด (Market Access) ของคนต่างด้าวในประเทศไทย ซึ่งกฎหมายฉบับ

¹² (a) “juridical person of the other Party” means a juridical person which is either:

(i) constituted or otherwise organised under the law of the other Party and is engaged in substantive business operations in the territory of that Party

นี้จะกำหนดสถานะบุคคลโดยอาศัยสัญชาติของผู้ถือหุ้นส่วนใหญ่ โดยจะเห็นได้จากคำนิยามของคำว่า “คนต่างด้าว” ในมาตรา 4 ซึ่งหมายความว่า

- บุคคลธรรมดาซึ่งไม่มีสัญชาติไทย หรือ
- นิติบุคคลซึ่งไม่ได้จดทะเบียนในประเทศไทย หรือ
- นิติบุคคลซึ่งจดทะเบียนในประเทศไทยแต่มีหุ้นอันเป็นทุนตั้งแต่กึ่งหนึ่งถือโดยบุคคลธรรมดาซึ่งไม่มีสัญชาติไทย หรือถือโดยนิติบุคคลซึ่งไม่ได้จดทะเบียนในประเทศไทย หรือ
- นิติบุคคลซึ่งมีบุคคลธรรมดาที่ไม่มีสัญชาติไทย หรือนิติบุคคลซึ่งมีนิติบุคคลที่ไม่ได้จดทะเบียนในประเทศไทยลงทุนมีมูลค่าตั้งแต่กึ่งหนึ่งของทุนทั้งหมดในนิติบุคคลนั้น

ตามคำนิยามข้างต้นจะเห็นได้ว่าการกำหนดนิยามคำว่า “คนต่างด้าว” นี้จะให้ความสำคัญกับอำนาจการควบคุมจัดการของนิติบุคคลเป็นหลัก โดยอำนาจการควบคุมนี้จะมาจากผู้ถือหุ้นส่วนใหญ่นั่นเอง

โดยผลของคำนิยามคำว่า “คนต่างด้าว” ตามมาตรา 4 จึงทำให้แอลจีไทยมีสถานะเป็นคนต่างด้าวตามพระราชบัญญัตินี้ทันที และส่งผลให้แอลจีไทยอาจถูกจำกัดสิทธิในการประกอบธุรกิจบางอย่างในประเทศไทยได้

1.2.2.2 พระราชบัญญัติควบคุมและจัดการกิจการหรือทรัพย์สินของคนต่างด้าว

บางจำพวกในภาวะคับขัน พ.ศ. 2484

กฎหมายฉบับนี้เป็นการนิยามความเป็นต่างด้าวของนิติบุคคลแตกต่างไปจากหลักทั่วไป ซึ่งความเป็นต่างด้าวของนิติบุคคลในกรณีนี้จะเป็นกรณีเมื่อมีความจำเป็นเพื่อความมั่นคง สาธารณะ ความปลอดภัย และสงบสุขของประชาชน เพื่อรักษาผลประโยชน์ของประเทศ หรือของคนไทย รัฐอาจควบคุมและจัดการกิจการหรือทรัพย์สินคนต่างด้าวบางจำพวก (มาตรา 5 พระราชบัญญัติควบคุมและจัดการกิจการหรือทรัพย์สินของคนต่างด้าวบางจำพวกในภาวะคับขัน พ.ศ. 2484)

ซึ่งคนต่างด้าวนั้น นอกจากบุคคลธรรมดา ให้หมายความรวมถึงมูลนิธิ บริษัท จำกัด ห้างหุ้นส่วนจำกัด ห้างหุ้นส่วนสามัญที่จดทะเบียน และมีได้จดทะเบียน และองค์การรูปอื่นใดแม้จะมีได้เป็นนิติบุคคลหรือเป็นนิติบุคคลจดทะเบียนในประเทศไทย แต่ได้กระทำการเพื่อประโยชน์แก่คนต่างด้าวนั้น (มาตรา 6 พระราชบัญญัติควบคุมและจัดการกิจการหรือทรัพย์สินของคนต่างด้าวบางจำพวกในภาวะคับขัน พ.ศ. 2484)

โดยคำนิยามของพระราชบัญญัติฉบับนี้ บุคคลที่มีสถานะเป็นคนต่างด้าวที่รัฐอาจควบคุมและจัดการกิจการหรือทรัพย์สินของคนต่างด้าวมี 2 ลักษณะ กล่าวคือ

ก. บุคคลธรรมดา ได้แก่ บุคคลซึ่งไม่มีสัญชาติไทยตามกฎหมายว่าด้วยสัญชาติ

ข. กลุ่มบุคคลซึ่งไม่ว่าจะอยู่ในรูป มูลนิธิ บริษัทจำกัด ห้างหุ้นส่วนจำกัด ห้างหุ้นส่วนสามัญที่จดทะเบียน และมีได้จดทะเบียน และองค์การรูปอื่นใดแม้จะมีได้เป็นนิติบุคคลหรือเป็นนิติบุคคลจดทะเบียนในประเทศไทย แต่ได้กระทำการเพื่อประโยชน์แก่คนต่างด้าวนั้น ซึ่งจะเห็นว่าการกระทำดังกล่าวอาจจะมีสถานะเป็นนิติบุคคลหรือไม่ก็ได้ กฎหมายนี้ถือว่ากลุ่มบุคคลหรือนิติบุคคลเป็นคนต่างด้าวหากได้กระทำการเพื่อประโยชน์แก่คนต่างด้าว และไม่สนใจว่านิติบุคคลนั้นจะจดทะเบียนก่อตั้งนิติบุคคลตามกฎหมายไทยหรือไม่

เมื่อพิจารณาข้อเท็จจริงของแอลจีไทยพบว่าแม้แอลจีไทยจะเป็นนิติบุคคลที่จดทะเบียนก่อตั้งนิติบุคคลตามกฎหมายไทย ประเภทบริษัทจำกัด แต่ผู้ถือหุ้นของแอลจีไทยเป็นบุคคลและนิติบุคคลสัญชาติเกาหลี 100 % จึงถือได้ว่าแอลจีไทยได้กระทำการเพื่อประโยชน์แก่คนต่างด้าวอันได้แก่คนชาติเกาหลี ดังนั้น แอลจีไทยจึงสถานะเป็นคนต่างด้าวตามพระราชบัญญัติฉบับนี้

1.2.2.3 พระราชบัญญัติว่าด้วยการกักคุมตัวและการควบคุมจัดกิจการหรือทรัพย์สินของบุคคลที่เป็นศัตรูต่อสหประชาชาติ พ.ศ. 2488

พระราชบัญญัติฉบับนี้จะเป็นการกำหนดสถานะบุคคลที่มีความแตกต่างจากหลักทั่วไปโดยมีการกำหนดนิยามคำว่าคนต่างด้าวในลักษณะที่คล้ายกับพระราชบัญญัติควบคุมและจัดการกิจการหรือทรัพย์สินของคนต่างด้าวบางจำพวกในภาวะคับขัน พ.ศ. 2484 โดยจะเห็นได้จากมาตรา 3 ของพระราชบัญญัติฉบับนี้ที่บัญญัติว่า

“เมื่อมีความจำเป็นเพื่อความปลอดภัยของประเทศหรือความสงบเรียบร้อยของประชาชนให้นายกรัฐมนตรีมีอำนาจประกาศโดยระบุชื่อหรือประเภทบุคคลที่เป็นศัตรูต่อสหประชาชาติ กักคุมตัวและควบคุมจัดกิจการหรือทรัพย์สินได้

เพื่อประโยชน์แห่งความในวรรคก่อน บุคคลที่เป็นศัตรูต่อสหประชาชาติ นั้น นอกจากบุคคลธรรมดา ให้หมายรวมตลอดถึงมูลนิธิ บริษัทจำกัด ห้างหุ้นส่วนจำกัด ห้างหุ้นส่วนสามัญที่จดทะเบียนและมีได้จดทะเบียน และองค์การรูปอื่นใด แม้จะมีได้เป็นนิติบุคคลหรือเป็นนิติบุคคลจดทะเบียนในประเทศไทย แต่ได้กระทำการเพื่อประโยชน์แก่บุคคลเหล่านั้น หรือบุคคลเหล่านั้นมีประโยชน์อยู่”

เมื่อพิจารณาข้อเท็จจริงของแอลจีไทยพบว่าแม่แอลจีไทยจะเป็นนิติบุคคลที่จดทะเบียน ก่อตั้งนิติบุคคลตามกฎหมายไทย ประเภทบริษัทจำกัด แต่ผู้ถือหุ้นของแอลจีไทยเป็นบุคคลและ นิติบุคคลสัญชาติเกาหลีทั้งหมด จึงถือได้ว่าแอลจีไทยได้กระทำการเพื่อประโยชน์แก่คนต่างด้าว และคนต่างด้าวมียผลประโยชน์กับแอลจีไทย ซึ่งคนต่างด้าวในกรณีนี้ได้แก่คนชาติของเกาหลีนั่นเอง ดังนั้น แอลจีไทยจะมีสถานะเป็นคนต่างด้าวตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ทันทีที่ที่นายกรัฐมนตรีของ ประเทศไทยได้ประกาศว่าเกาหลีเป็นศัตรูต่อสหประชาชาติ

อย่างไรก็ดี ข้อค้นพบที่ได้จากการศึกษาสถานะบุคคลของแอลจีไทยในบทนี้ สามารถสรุปได้ว่าปัญหาสถานะบุคคลของแอลจีไทยตามกฎหมายเอกชนจะมีด้วยกัน 3 ปัญหา กล่าวคือ การเริ่มต้นสถานะบุคคล ความสามารถ และการสิ้นสุดสถานะบุคคล ซึ่งจะนำไปตามกฎหมาย ของเกาหลี ถ้าหากทำการพิจารณาตามหลักกฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีบุคคล

แต่ปัญหาสถานะบุคคลของแอลจีไทยตามกฎหมายมหาชนนั้นจะมีด้วยกันหลายปัญหา เช่น การเข้าสู่ตลาด (Market Access) เสรีภาพในการประกอบธุรกิจ ความรับผิดชอบในการ ประกอบธุรกิจ และการเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม เป็นต้น ซึ่งปัญหาดังกล่าวจะเป็นนิติสัมพันธ์ตาม กฎหมายมหาชนจึงตกอยู่ภายใต้กฎหมายมหาชนของรัฐคู่กรณี และตามหลักแล้วจะใช้สัญชาติ เป็นตัวกำหนดสถานะบุคคล (สถานการณ์ทั่วไป) เว้นแต่จะถูกกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น (สถานการณ์ พิเศษ)

และตามที่กล่าวแล้วว่าปัญหาสถานะบุคคลของแอลจีไทยตามกฎหมายมหาชนใน สถานการณ์ทั่วไปจะใช้สัญชาติเป็นตัวกำหนด แต่ปัญหาสถานะบุคคลตามกฎหมายมหาชนใน สถานการณ์พิเศษนี้จะถูกกำหนดโดยกฎหมายมหาชนของรัฐคู่กรณี กล่าวคือกฎหมายไทย ซึ่งจะ เป็นเรื่องการเข้าสู่ตลาด (Market Access) และการจัดการทรัพย์สินของคนต่างด้าวในประเทศไทย เป็นต้น

อย่างไรก็ดี การศึกษาในบทนี้จะเป็นการตอบใจที่เกี่ยวกับสถานะบุคคลของแอลจีไทย เพียงเรื่องเดียว แต่ปัญหาเกี่ยวกับการเข้าสู่ตลาด (Market Access) เสรีภาพในการประกอบธุรกิจ ความรับผิดชอบในการประกอบธุรกิจ และการเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม ยังไม่ได้ทำการศึกษาแต่ อย่างใด

ดังนั้น การศึกษาในบทต่อ ๆ ไปจึงจะทำการศึกษาในประเด็นที่เหลือตามที่กล่าวมา ข้างต้น โดยในบทที่ 2 จะได้ทำการศึกษาถึงการเข้าสู่ตลาด (Market Access) ของแอลจีไทยใน ประเทศไทยและเสรีภาพในการประกอบธุรกิจ ในบทที่ 3 จะทำการศึกษาถึงความรับผิดชอบใน การประกอบธุรกิจของแอลจีไทย ในบทที่ 4 จะทำการศึกษาการเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมของ

แอลจีไทย และในบทที่ 5 จะทำการศึกษาเกี่ยวกับการบังคับคดีของแอลจีไทยในประเทศไทยและต่างประเทศ